

2/2020

HELSINGIN SEUDUN SUUNNNAT

Ajankohtaistarkastus seudun kehitykseen 16.6.2020

Helsingin seudun suunnat on neljännesvuosijulkaisu. Poikkeustilanteesta johtuvat muutokset näkyvät osittain ensimmäisen vuosineljänneksen luvuissa.

Muutos (%) työpaikoille liikkumisessa kaupunkiseuduilla 25.5.2020 verrattuna perustasoon (viiden viikon mediaani 3.1.-6.2.2020)

- -75 -
- -74 - -55
- -54 - -45
- -44 - -35
- -34 - -26

* Vertailtavuuteen vaikuttavat seuturajausten aluetaso ja kohdeluokitusten tarkkuus sekä muut paikalliset ja päiväkohtaiset tekijät.

Lähde: Google COVID-19 Community Mobility Reports

© EuroGeographics

Koronakriisi muutti liikkumista työpaikoille

Googlen kokoamat liikkumisen muutoksia kuvaavat raportit osoittavat, miten COVID-19 -toimet ovat vaikuttaneet ihmisten käynteihin esimerkiksi vapaa-ajanviettopaikoissa, ruokakaupoissa, puistoissa ja työpaikoilla.

Suurkaupunkiseuduilla oli toukokuun lopun arkipäivänä merkittävästi vähemmän työntekijöitä työpaikoillaan kuin alkuvuonna. Kyseisenä päivänä työpaikoilla olleiden lukumäärää verrataan aineistossa kunkin alueen perustasoon, joka on viiden viikon mediaani tammi-helmikuulta.

Uudenmaan työpaikoilla oli 40 prosenttia ja koko Suomen työpaikoilla 31 prosenttia vähemmän ihmisiä kuin alkuvuonna. Paikalliset, päiväkohtaiset tekijät vaikuttavat liikkumiseen. Lontoon, Sofian ja Istanbulin seuduilla vain vajaa neljännes oli työpaikoillaan tarkastelupäivänä. Vähäistä liikkuvuutta Istanbulin alueella selittää neljän päivän karanteenin osuminen kyseiseen ajankohtaan. Sofian ja Lontoon seuduilla vietettiin kyseisenä päivänä kansallista vapaapäivää. Euroopan maat ovat käyttäneet poikkeustilanteen hallintaan erilaisia keinoja ja ne ovat myös eri vaiheissa epidemiaa. Esimerkiksi Rooman seudulla näkyvät jo Italian kuun lopussa tekemät liikkumisrajoitusten lievennykset.

Google kerää anonymisoidut sijaintitiedot henkilöiltä, jotka ovat sallineet sijaintihistoriansa tallentamisen. Lisää tietoa: [google.com/covid19/mobility/](https://www.google.com/covid19/mobility/).

Aluetalous

Suhdannenäkymät erittäin heikot

Työmarkkinat

Työttömyysaste kääntyi nousuun

Asunto- ja toimitilamarkkinat

Asuntojen hinnat eriytyvät

Hyvinvointi

Perustoimeentulotukea saavien määrä kasvoi

Liikenne

Matkustajamäärät vähenivät

Väestö

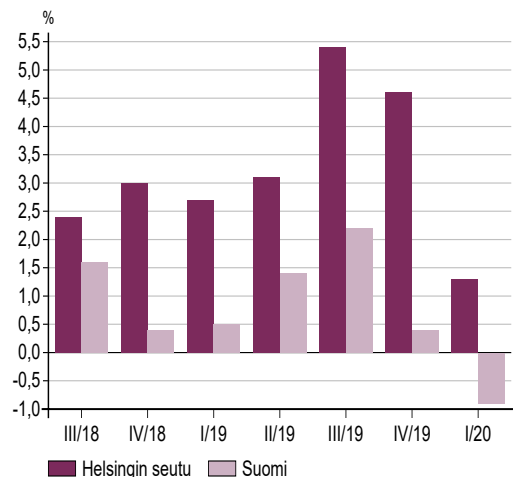
Helsingin seudun väestö kasvaa edelleen

Valokiilassa

Vilja Tähtinen

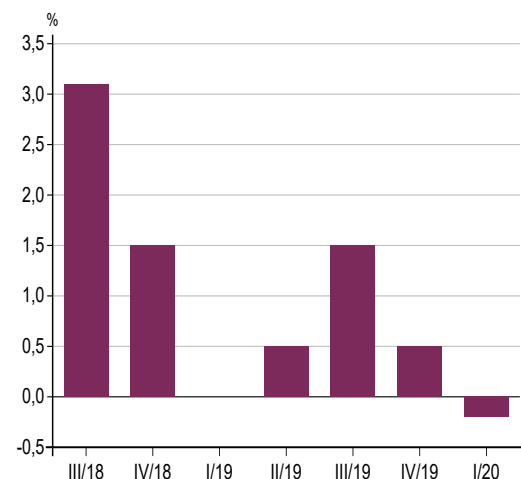
Helsingin seudun kunnianhimoiset MAL-sopimuskauden 2016–2019 tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti

Tuotannon ennakoiva kuvaaja Muutos (%) edellisestä vuodesta

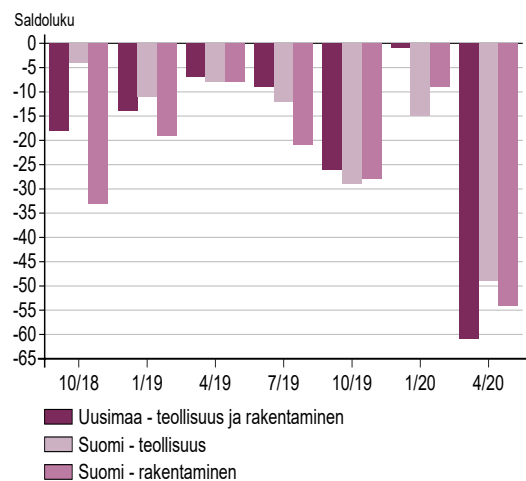
Lähde: Kaupunkitutkimus TA Oy ja Tilastokeskus

Kaupan toimialojen yhteenlaskettu kokonais- myynti Helsingin seudulla Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Kaupunkitutkimus TA Oy ja Tilastokeskus

Teollisuuden ja rakentamisen suhdannenäkymät

Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto EK, suhdannebarometri

Aluetalous

Tuotannon kasvu pysähtyi alkuvuonna

Helsingin seudun tuotannon kasvu hidastui selvästi kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, jonka lopussa koronaepidemia vaikutti tuotantoon negatiivisesti erityisesti palvelualoilla. Arvion mukaan tuotannon volyymi nousi tammi-maaliskuussa runsaan prosentin edellisvuodesta. Koko maassa tuotanto aleni vuotta aikaisempaan verrattuna. Helsingin seudulla teollisuuden, rakentamisen sekä informaatio- ja liike-elämän palveluiden kasvu jatkui edelleen. Sen sijaan majoitus- ja ravitsemistoiminnan, kuljetuksen ja kaupan aloilla liiketoiminta kääntyi laskuun.

Kaupan myynti kääntyi laskuun

Kaupan myynti kääntyi neljän vuoden kasvun jälkeen laskuun alkuvuonna 2020. Tammi-maaliskuussa myynti väheni Helsingin seudulla 0,2 prosenttia. Myynnin kasvu oli jo vuoden 2019 aikana selvästi hitaampaa kuin vuonna 2018, mutta kaikkien vuoden 2019 vuosineljännesten myyntimäärät olivat silti vielä hieman edellisvuotta suuremmat. Kaupan kasvua koskevat odotukset vuodelle 2020 olivat heikkoja jo ennen koronakriisiä. Kriisin vaikutusten odotetaan näkyvän selvästi vasta toisella vuosineljänneksellä.

Suhdannenäkymät ovat erittäin heikot

Suomen taloustilanne on alkanut heikentyä nopeasti. Vielä tammikuussa talouden uskottiin kasvavan, mutta nyt Suomea koskevat arviot antavat odottaa viiden tai pahimmillaan yli kymmenen prosentin laskua kokonaistuotannossa. Koronaviruksen vaikutukset näkyvät myös EK:n Suhdannebarometrin tuloksissa. Sekä suhdannetilanne että suhdannenäkymät ovat heikot kaikilla päätoimialoilla. Koronavirus on iskenyt erityisesti palveluihin, mutta myös teollisuuden ja rakentamisen tilanne on vaikeutumassa.

Teollisuus ja rakentaminen

EK:n huhtikuussa 2020 tekemän suhdannebarometrin mukaan Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen päätoimialoilla toimivat yritykset arvioivat suhdannetilanteen heikentyneen voimakkaasti. Niiden suhdannetilannearviot painuivat koronaepidemian myötä negatiivisiksi alkukevään 2020 aikana. Yritysten tämänhetkistä tilannetta kuvaava luku sai nyt huhtikuussa arvon -10, kun vastaava saldoluku oli vielä tammikuussa 7. Lisäksi tulevaisuutta luotaavat suhdannenäkymät suorastaan romahtivat. Suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku oli huhtikuussa -61, kun saldoluku oli tammikuuisessa tiedustelussa -1. Uudellamaalla suhdannenäkymät ovat jopa vähän koko maan keskiarvoa heikkommat. Alan yritysten nykytilanne nähdään siis melko heikkona ja yritysten tulevaisuutta koskevat odotukset ovat hyvin pessimistiset.

Koko maan teollisuusyritysten suhdannenäkymien saldoluku oli huhtikuuisessa tiedustelussa -49, kun vastaava saldoluku oli tammikuussa -15. Teollisuusyritysten tuotanto on vähentynyt alkuvuoden aikana ja tuotanto-odotukset lähikuukausille ovat kehnot. Tilauskanta on alle normaalitasolla, vaikka teollisuusyritysten saamat uudet tilaukset kohosivat

hieman lähemmäs tavanomaista tasoa kevättalven aikana. Erityisesti vientitilaukanta on pysynyt heikkona. Tilauskirjojen kehitys enteilee kysynnän asteittaista hiipumista, eikä teollisuuden odoteta kokevan yhtäkkiä koronashokkia, jollainen nähtiin palvelualoilla.

Koko maassa rakennusyritykset arvioivat suhdannetilanteensa heikentyneen kevään aikana. Ilman koronavirustakin rakentamisen määrä olisi hidastumassa pitkän noususuhdanteen päätteeksi. Suhdanteiden nykytilaa kuvaava saldoluku oli huhtikuussa -10, kun se vielä tammikuussa oli +3. Rakennusalan tilaukanta on painunut alle keskimääräisen tason. Uudisasuntorakentaminen vähenee hyvin korkealta tasoltaan. Myös uusien rakennuslupien alentunut määrä viittaa hiljentymisen jatkumiseen, vaikka matalana pysyvä korkotaso tukee yhä toimialan tuotantoa.

Palvelualojen suhdannenäkymät romahtivat koko maassa

Koko maassa palvelualojen suhdannetilanne on heikentynyt selvästi koronaviruksen vuoksi kevään 2020 aikana. Palvelualojen yritykset arvioivat suhdannetilanteen huonontuneen nopeasti ja niiden myyntimäärätkin vähentyivät kevään aikana selvästi. Lisäksi **suhdannenäkymät** tuleville kuukausille ovat nyt hyvin heikot. Erilaiset rajoitustoimet ovat vaikuttaneet etenkin palvelualaan ja rajoitusten hidas purkaminen on synkettänyt odotuksia edelleen. Yleisiä suhdannenäkymiä mittaava saldoluku laski huhtikuussa jo arvoon -64, kun vielä tammikuussa oltiin saldoluissa -6. Palvelualojen henkilöstön määrä ollut laskussa ja alan yritykset ennakoivat henkilöstömäärän vähentyvän selvästi kesään mennessä.

Uudenmaan palvelualojen yritysten suhdannetilanne romahti kertarysäyksellä koronaviruksen myötä. Nykytilannetta kuvaava saldoluku putosi huhtikuussa lukemaan -61, kun se vielä tammikuussa sai arvon 9. Myös lähikuukausien **suhdannenäkymät** vajosivat huomattavan alhaisiin lukemiin. Suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku oli huhtikuussa -59, vaikka se oli vielä tammikuussa melko neutraali -2. Tilanteen heikkenemistä odotti 61 prosenttia palvelualojen yrityksistä ja 37 prosentilla tilanteen odotettiin pysyvän ennallaan. Suhdannenousua odottaa vain kaksi prosenttia Uudenmaan palveluyrityksistä. Uudenmaan palveluyritysten suhdannenäkymät olivat kaikista huolimatta hieman koko maan keskiarvoa valoisammat.

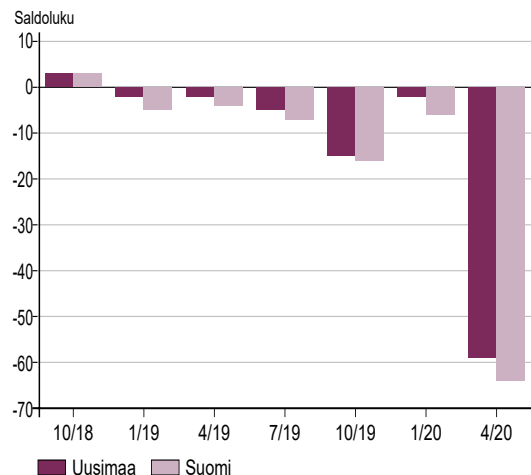
Kuluttajat uskovat työllisyystilanteen heikkenevän

Tilastokeskuksen kuluttajabarometrin huhtikuun kysely osoittaa, että kuluttajat odottavat Suomen työllisyystilanteen heikkenevän seuraavan 12 kuukauden aikana. Vastausjakamaa kuvaava saldoluku osoittaa sekä pääkaupunkiseudulla että koko maassa saldoluksua -55. Tämä arvo on samaa luokkaa kuin esimerkiksi finanssikriisin aikoina joulukuussa 2008. Tulevaa työllisyystilannetta koskevat odotukset ovat nyt alimmalla tasollaan ainakin 25 vuoteen.

Kuluttajien luottamus omaan talouteen hieman heikentynyt

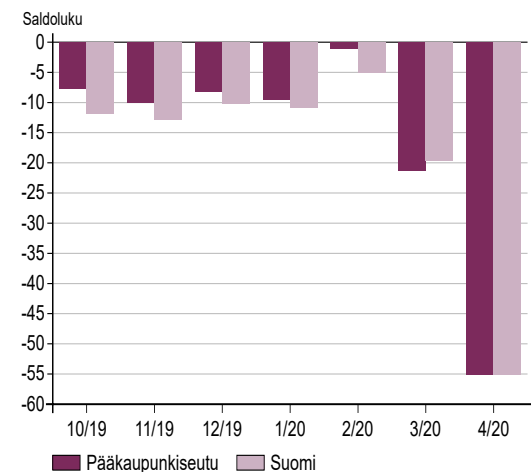
Tilastokeskuksen kuluttajabarometrin huhtikuussa 2020 toteutetun kyselyn perusteella hieman yli puolet kuluttajista uskoo oman taloustilanteensa paranevan seuraavien 12 kuukauden aikana. Oma taloutta

Palveluyritysten suhdannenäkymät

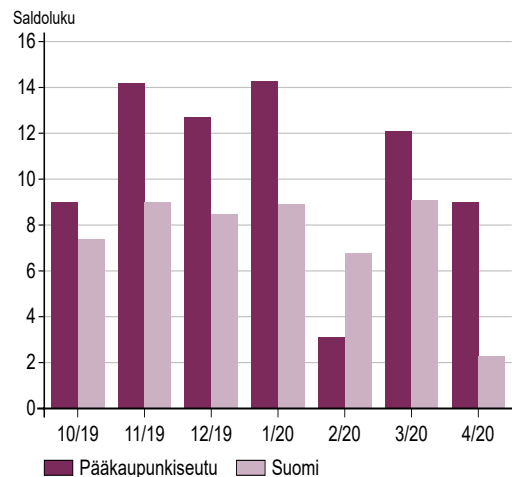
Lähde: Elinkeinoelämän keskusliitto EK, suhdannebarometri

Kuluttajien ennuste työttömyyden kehityksestä seuraavien 12 kk:n aikana

Lähde: Tilastokeskus

Kotitalouksien ennuste oman talouden kehityksestä seuraavien 12 kk:n aikana

Lähde: Tilastokeskus

koskevia odotuksia kuvaava saldoluku oli koko maassa noin +2 ja pääkaupunkiseudulla noin +9. Nämä luvut olivat selvästi alemmat kuin alkuvuodesta, jolloin vastaavat luvut olivat noin +9 ja +14. Omaa taloutta koskevat odotukset olivat silti edelleen olosuhteisiin nähden yllättävän myönteiset. Kuluttajien omaa taloutta mittaavat lukemat näyttävät kuitenkin pysyvän usein positiivisina silloinkin, kun koko kansantaloudella on ongelmia – nämä edellä kuvatut saldoluvut ovat nyt lähes samalla tasolla kuin finanssikriisin aikana noin 12 vuotta sitten.

Työmarkkinat

Työttömyysaste kääntyi poikkeukselliseen nousuun

Työttömien osuus työvoimasta oli Helsingin seudulla 11,1 prosenttia maaliskuun lopussa työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan. Työttömyysaste oli kolme prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Koko maassa työttömien osuus työvoimasta kohosi 11,8 prosenttiin. Työttömyysasteen poikkeuksellisen voimakas nousu johtuu koronavirusepidemian seurauksena tulleesta poikkeustilasta ja rajoituksista.

Työttömien ja erityisesti lomautettujen määrät kääntyivät rajuun kasvuun maaliskuun lopussa koko maassa. Helsingin seudulla työttömiä työnhakijoita oli maaliskuussa yhteensä 85 562, joista kokoaikaisesti lomautettuja oli 21 prosenttia. Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi 38 prosentilla vuoden takaisesta.

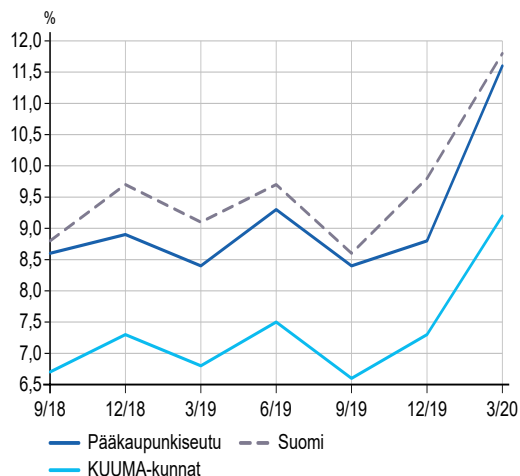
Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työttömyysaste oli Helsingissä 12,1 prosenttia, Espoossa 10,1 prosenttia, Vantaalla 12 prosenttia ja KUUMA-kunnissa 9,2 prosenttia maaliskuun lopussa. Työttömien määrä kootaan kuukausittain työ- ja elinkeinotoimistojen rekisteristä ja työvoiman määrä on Tilastokeskuksen rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston tuorein tieto (vuoden 2017 lopusta).

Maaliskuun jälkeen työllisyystilanne on edelleen heikentynyt. Huhtikuun lopussa työttömyysaste oli Helsingissä 18,0 prosenttia, Espoossa 15,4 prosenttia, Vantaalla 18,6 prosenttia ja KUUMA-kunnissa 13,9 prosenttia Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan. Koko Helsingin seudulla työttömyysaste oli 16,7 prosenttia. Työttömistä työhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 42 prosenttia.

Nuorten työttömien ja lomautettujen määrät kasvoivat rajusti

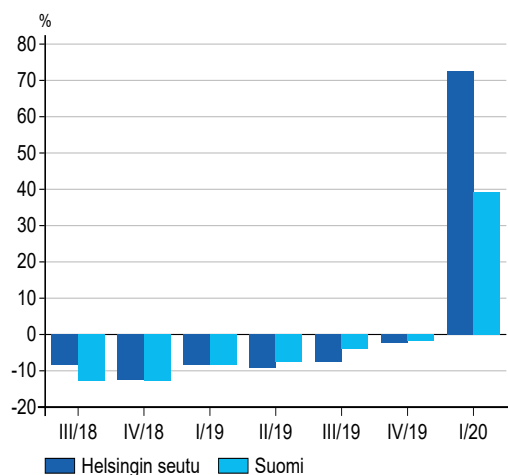
Helsingin seudulla oli maaliskuun lopussa 9 720 työtöntä nuorta, mikä oli 73 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Koko maan tasolla nuorten työttömien määrä kasvoi 39 prosentilla. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan alle 25-vuotiaiden työttömien määrät kasvoivat rajusti koronavirusepidemian seurauksena. Työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen määrät kohosivat eniten nuorilla, jotka työskentelevät palvelu- ja myyntityössä. Erityisesti työttömyyden kasvu kohdistui nuoriin naisiin.

Työttömyysaste työ- ja elinkeinoministeriön mukaan

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Nuorisotyöttömyys Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Helsingissä oli maaliskuun lopussa 4 215 työtöntä nuorta, Espoossa 1 584 työtöntä nuorta, Vantaalla 1 869 työtöntä nuorta ja KUUMA-kunnissa 2 024 työtöntä nuorta. Koko maassa alle 25-vuotiaita työttömiä oli 41 081. Myös 25-29-vuotiaiden työttömien määrät kasvoivat voimakkaasti vuoden takaisesta.

Nuorisotyöttömyys lähti Helsingin seudulla voimakkaaseen kasvuun vuonna 2013, mutta kääntyi laskusuuntaan vuonna 2016. Laskuvauhti oli nopeaa vuosina 2018-2019, mutta hiipui viime vuoden loppua kohden.

Pitkäaikaistyöttömien määrät kääntyivät nousuun

Helsingin seudulla oli maaliskuun lopussa 20 569 pitkäaikaistyötöntä henkilöä, mikä oli kuusi prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan yli vuoden työttömänä olleiden määrä kääntyi nousuun kaikissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa, KUUMA-kunnissa ja koko maassa.

Helsingissä oli maaliskuun lopussa 10 785 pitkäaikaistyötöntä henkilöä, mikä oli lähes puolet kaikista seudun pitkäaikaistyöttömistä. Espoossa heitä oli 3 506, Vantaalla 2 479 ja KUUMA-kunnissa 3 709. Koko maassa pitkäaikaistyöttömiä oli 64 877.

Helsingin seudulla pitkäaikaistyöttömien määrä lähti jyrkkään nousuun 2013 vuoden alussa. Vuoden 2017 alussa yli vuoden yhtä jaksaisesti työttömänä olleiden määrä alkoi laskea Espoossa, Vantaalla ja KUUMA-kunnissa. Helsingissä määrä kääntyi laskuun myöhemmin samana vuonna kasvettuaan noin viiden vuoden ajan. Laskuvauhti kiihtyi vuonna 2018.

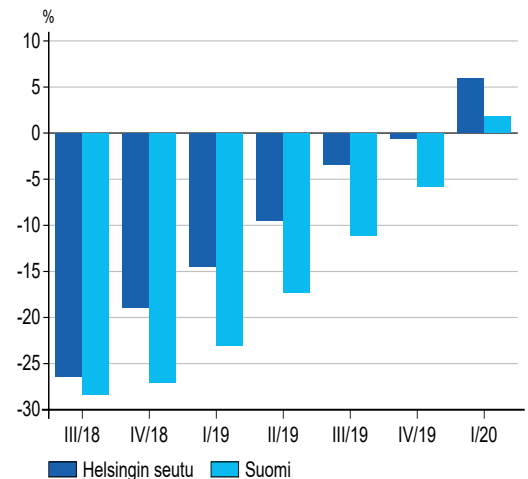
Pitkäaikaistyöttömien määrän voimakas pudotus johtui osittain työttömien määrääikaishaastattelusta ja TE-hallinnon rekisteröintikäytännöistä. On mahdollista, että osalla työttömistä yhtäjaksoinen työttömyys katkesi teknisesti ja jatkui hetken päästä uudelleen, mutta henkilö ei enää kirjautunut pitkäaikaistyöttömäksi.

➡ Asunto- ja toimitilamarkkinat

Asuntojen hinnat pääkaupunkiseudulla ja muualla Suomessa jatkavat eriytymistä

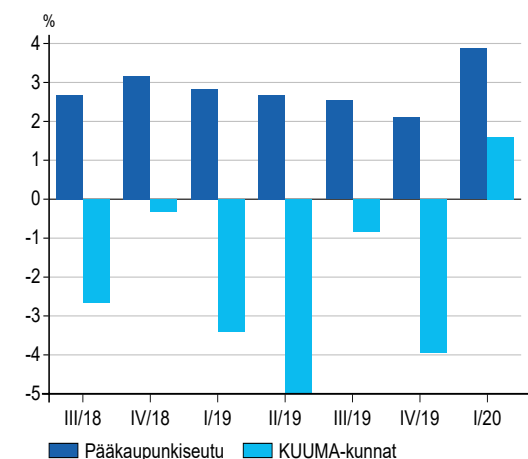
Pääkaupunkiseudulla vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat nousivat ennakkotietojen mukaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä yli 4 prosenttia vuotta aiempaan tilanteeseen verrattuna. Vuoteen 2010 verrattuna pääkaupunkiseudun asuntojen hinnat ovat nousseet 28 prosenttia (indeksi vuoden 2020 alussa oli 128,5). Pääkaupunkiseudun ulkopuolisessa Suomessa vanhojen kerrostaloasuntojen neliöhinnat ovat sen sijaan pysyneet käytännössä ennallaan verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan ja myös verrattuna vuoteen 2010. Muun Suomen indeksoitu neliöhintojen vaihtelu onkin pysynyt koko 10 vuoden tarkasteluajakajakson ajan välillä 98-105 (kun 2010=100). Alkuvuodesta 2020 se oli 101,6. Tämä osoittaa, että kerrostaloasuntojen pitkän aikavälin hintakehityksessä pääkaupunkiseudun ja muun Suomen välillä on merkittävä ero.

Pitkäaikaistyöttömien määrä
Muutos (%) edellisestä vuodesta

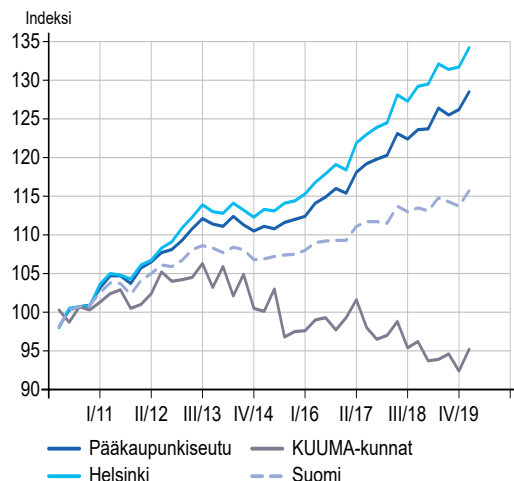
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö

Asuntojen hintaindeksi
Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Tilastokeskus

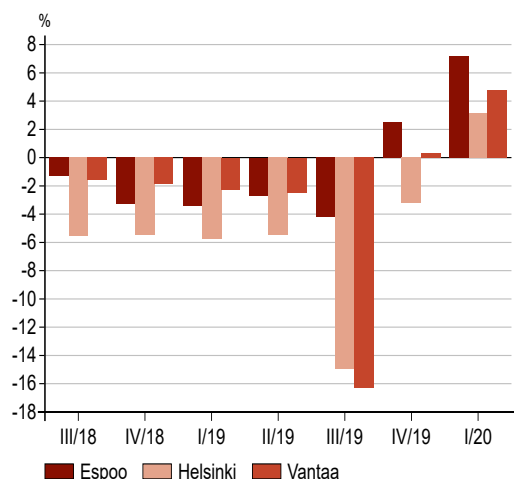
Asuntojen hintaindeksi

Lähde: Tilastokeskus

Toimeentulotuen saajat

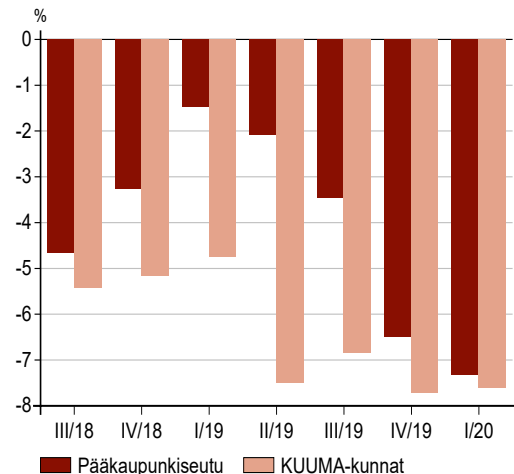
Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Kela

Kotihoidontuen saajat

Muutos (%) edellisestä vuodesta

Lähde: Kela

Asuntojen hintojen kehityksessä eroja myös pääkaupunkiseudun sisällä

Asuntojen hintakehityksessä on huomattavaa vaihtelua myös pääkaupunkiseudun sisällä. Esimerkiksi Helsingissä asuntojen hintojen nousu on painottunut erityisesti kantakaupunkiin, jossa hinnat ovat nousseet vuodessa yli 4 prosenttia. Samaan aikaan Helsingin esikaupungeissa hinnat eivät nousseet vuoden aikana lainkaan. Espoossa asuntojen hinnat nousivat vuoden aikana kuutisen prosenttia ja Vantaallakin noin 3 prosenttia. Espoossa asuntojen hintojen pitkän aikavälin nousu on painottunut suurelta osin juuri viimeksi kuluneeseen vuoteen. Kymmenen vuoden tarkasteluajanjaksolla asuntojen hinnat ovat nousseet Helsingissä 34 prosenttia, Espoossa 19 prosenttia ja Vantaalla nelisen prosenttia. KUUMA-kunnissa asuntojen hintakehitys on ollut viime vuosina laskeva, vaikka aivan viimeisin muutos viittaakin hintojen nousuun.

Hyvinvointi

Perustoimeentulotukea saavien määrä kasvoi hieman edellisvuodesta pääkaupunkiseudulla

Tammi-maaliskuussa perustoimeentulotukea saavien henkilöiden määrä kasvoi yli 4 prosenttia pääkaupunkiseudulla, kun verrataan kuukausikeskiarvoja edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Tammi-maaliskuussa perustoimeentulotukea sai Helsingissä keskimäärin 37 300 (+3%), Espoossa 15 400 (+5%) ja Vantaalla 14 500 (7%) henkilöä kuukaudessa.

Tällä hetkellä perustoimeentulotuen tarvetta kasvattaa koronaepidemiasta aiheutuva työllisyystilanteen heikentyminen, mikä näkyy erityisesti uusien tuen saajien lukumäärän kasvuna. Perustoimeentulotuen saajien määrä tulee lähikuukausina mitä todennäköisimmin kasvamaan entisestään.

Kotihoidon tuen saajien määrä väheni

Pienten lasten hoidon tukea sai tammi-maaliskuussa Helsingin seudulla 17 400 perhettä, mikä oli yli seitsemän prosenttia vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavan ajanjakson aikana. Tuen saajien määrä laski edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna pääkaupunkiseudulla Helsingissä (-10%), Espoossa (-8,3%) ja Kauniaisissa (-13,5%). Vantaalla tuensaajien lukumäärä pysyi lähes ennallaan. KUUMA-kunnissa tuensaajien lukumäärä väheni noin kahdeksan ja koko maassa yhdeksän prosenttia.

Kotihoidon tukea sai tammi-maaliskuussa Helsingissä 7 200, Espoossa 3 700, Vantaalla 3 100 ja KUUMA-kunnissa 3 400 perhettä.

Kotihoidon tukea saavien perheiden määrät ovat olleet tällä vuosikymmenellä laskussa niin Helsingin seudulla kuin koko maassa. Lasten kotihoidon tuella hoidettavien lasten määrä on vähentynyt myös suhteessa lasten lukumäärään.

Varkausrikosten määrä kasvoi seudulla

Poliisin tietoon tuli tammi-maaliskuussa 28 prosenttia enemmän Helsingin seudulla tehtyjä varkausrikoksia, kun verrataan edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Koko maassa varkausrikosten määrä lisääntyi 30 prosenttia.

Kaikista Helsingin seudun varkauksista suurin osa tehtiin Helsingissä. Tammi-maaliskuussa poliisin tietoon tuli seudulla 11 337 varkautta, joista Helsingissä 5 633 varkautta, Espoossa 1 717 varkautta, Vantaalla 2 002 varkautta ja KUUMA-kunnissa 1 945 varkautta. Helsingin seudun ulkopuolisessa Suomessa poliisin tietoon tuli 17 769 varkausrikosta.

Liikenne ja ympäristö

Julkisen liikenteen matkustajamäärä väheni seudulla

Julkisen liikenteen matkustajamäärä väheni Espoossa ja Kauniaisissa 10 prosenttia, Helsingissä 13 prosenttia ja Vantaalla 14 prosenttia tammi-maaliskuussa edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Metro ja raitiovaunut siirtyivät harvennettuun liikenteeseen 18.3.2020 alkaen koronaviruksen vuoksi. Maaliskuun puolivälin jälkeen matkustajamäärät vähenivät loppukuun aikana kaikissa liikennemuodoissa reilusti alle puoleen tavanomaisesta päiväkohtaisesta tasosta.

Viimeisen 12 kuukauden aikana Helsingin sisäisillä busseilla, metrolla, raitiovaunuilla ja Suomenlinnan lautalla tehdyt matkat vähenivät 5 prosenttia. Vantaan sisäisissä busseissa matkustajamäärä pysyi lähes ennallaan. Espoon sisäisillä linjoilla matkustajamäärät kasvoivat 5 prosenttia. Länsimetro avautui matkustajille marraskuussa 2017. Helsingin seudun liikenne (HSL) uudisti lippuhinnoitteluaan huhtikuussa 2019.

Lentomatkustajien määrä väheni

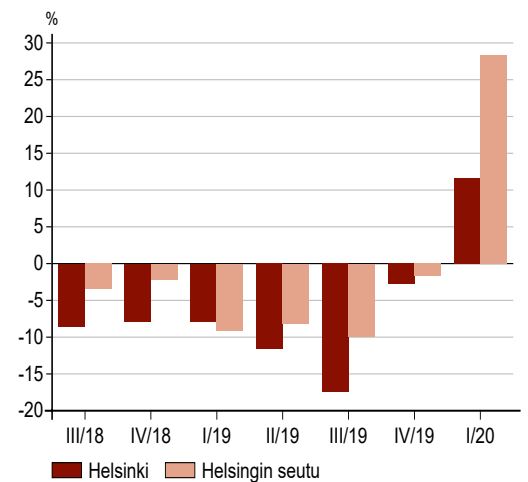
Helsinki-Vantaan lentoaseman matkustajamäärä väheni tammi-maaliskuussa 20 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Matkustajia oli 3,9 miljoonaa. Lennoista 82 prosenttia oli kansainvälistä liikennettä ja loput kotimaista. Kansainvälisistä kohteista yleisimpiä ovat Saksa, Ruotsi ja Espanja.

Kuukausittaiset tilastot osoittavat, että lentoliikenne väheni maaliskuussa merkittävästi miltei kaikilla Suomen lentoasemilla. Helsinki-Vantaan lentoasemalla matkustajamäärä laski 57,2 prosenttia verrattuna edellisen vuoden maaliskuuhun. Jo helmikuussa matkustajien määrä väheni merkittävästi Kiinan reiteillä.

Koronakriisi heijastui maaliskuun majoitustilastoihin

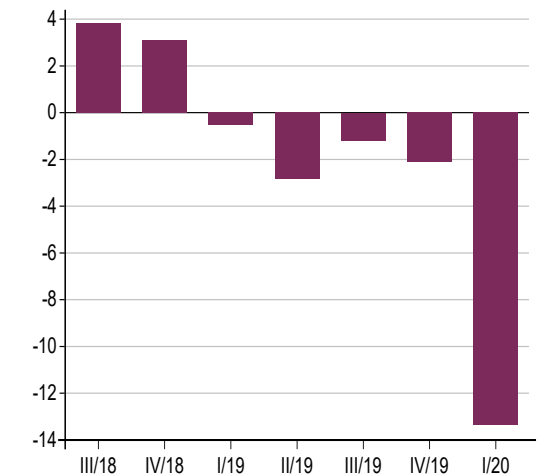
Tammikuu alkoi Helsingissä yli kymmenen prosentin yöpymisten kasvulla. Erityisesti kotimainen kysyntä kasvoi edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Helmikuussa kasvu hidastui ja ulkomainen kysyntä meni jo miinukselle pitkälti kiinalaisen kysynnän pudottua. Maaliskuussa kysyntä romahti ja maaliskuussa yöpymisiä oli vähän lähtömaasta riippu-

Poliisin tietoon tulleet varkausrikokset
Muutos (%) edellisestä vuodesta

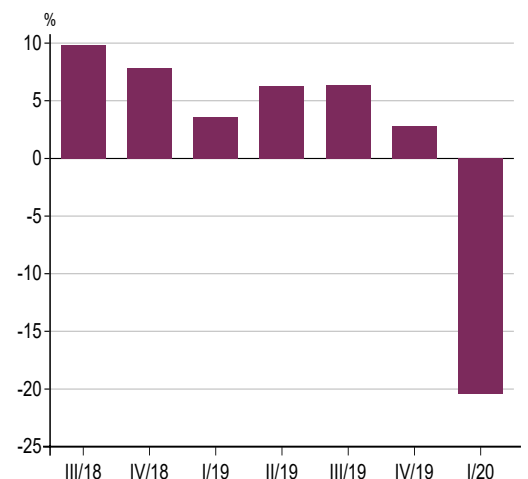
Lähde: Tilastokeskus

Julkisen liikenteen matkustajamäärä Helsingissä
Muutos (%) edellisestä vuodesta

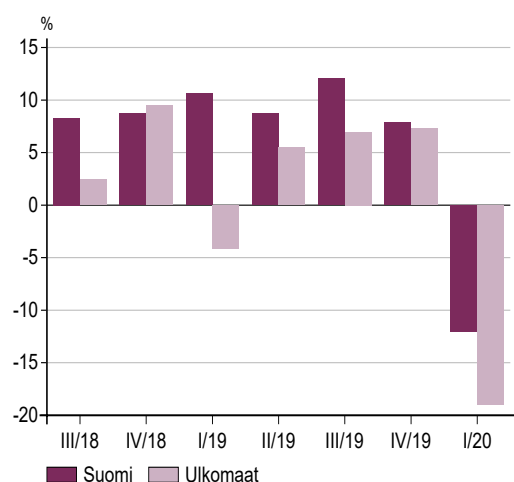
Lähde: HSL

Lentoliikenteen matkustajamäärä
Muutos (%) edellisestä vuodesta

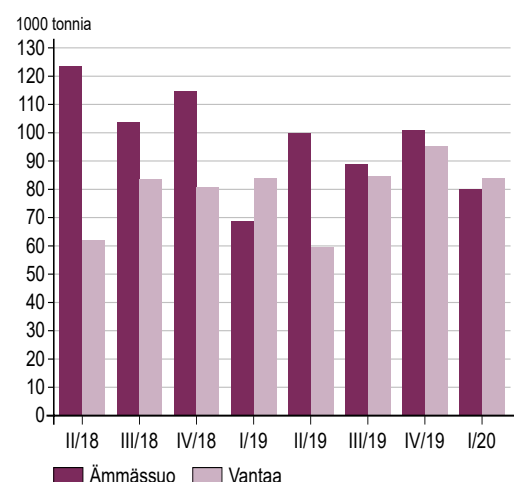
Lähde: Finavia

Matkailijoiden yöpymiset Uudellamaalla Muutos (%) edellisestä vuodesta

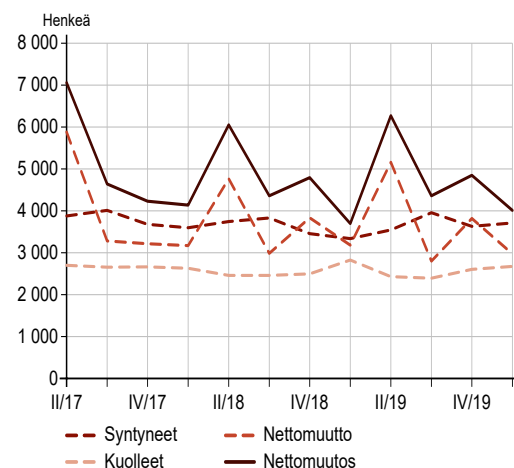
Lähde: Tilastokeskus

Kaatopaikkajätteen määrä

Lähde: HSY

Väestönmuutos Helsingin seudulla

Lähde: Tilastokeskus

en jopa 80 prosenttia vähemmän vuoden 2019 maaliskuuhun verrattuna; yleisesti ero oli yli 50 prosenttia. Vuoden ensimmäisen kvartaalin yöpymisiin kriisi ei vielä ehtinyt vaikuttaa täydellä teholla, joskin muutosprosentit olivat Uudellamaalla Espoona lukuun ottamatta kaksinumeroisia. Yöpymiset vähenivät Uudellamaalla 15 prosenttia – ulkomaalaiset yöpymiset vähenivät 19 prosenttia ja kotimaiset 12 prosenttia.

Kaatopaikkajätteen määrä kasvoi Åmässuolla

Tammi–maaliskuussa Åmässuon jätteenkäsittelykeskus vastaanotti enemmän kaatopaikkajätettä kuin edellisen vuoden vastaavan ajanjakson aikana. Vantaan jätevoimala vastaanotti kaatopaikkajätettä saman verran kuin edellisvuonna. Kaiken jätteen määrä kasvoi Åmässuolla 80 100 tonniin ja Vantaalla pysyi edellisen vuoden tasolla, 84 000 tonnissa.

Vantaan jätevoimala avattiin vuonna 2014, jolloin Åmässuon jätemäärät laskivat voimakkaasti. Vantaan jätevoimala vastaanottaa sekajätettä enemmän kuin Åmässuon jätteenkäsittelykeskus, mutta kokonaisuudessaan Åmässuo on vastaanottanut jätettä enemmän.

➔ Väestö

Helsingin seudun väestönkasvu edelleen nopeaa

Ennakkotietojen mukaan Helsingin seudun asukasluku oli maaliskuun lopussa noin 1 516 000. Seudun väestö kasvoi tammi–maaliskuussa 4 010 hengellä, 315 enemmän kuin edellisen vuoden vastaavan ajanjakson aikana. Kasvu on vuosikymmenen keskitasoa nopeampaa. Yli puolet kasvusta tuli muuttovoitosta ulkomailta.

Syntyneiden määrä lisääntyi ja kuolleiden määrä väheni verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon. Tammi–maaliskuussa syntyi 3 711 lasta, 373 enemmän kuin vuoden 2019 alussa. Helsingin seudun luonnollinen väestönkasvu kaksinkertaistui edellisestä vuodesta ja se oli nyt 1 037 henkeä. Syntyvyys kasvoi eniten Helsingissä, noin 14 prosenttia, kun taas Espoossa kasvua oli 3 prosenttia.

Helsingin ja myös KUUMA-kuntien väestönkasvu nopeutui tammi–maaliskuussa edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Helsingin väestö kasvoi reilulla 1 000 hengellä ja KUUMA-kuntien 900 hengellä. Vantaan väestönkasvu hidastui, mutta se oli edelleen huomattavan korkea, 1 270 henkeä. Espoon 1. neljänneksen väestönkasvu laski edellisvuodesta noin 40 prosenttia, ja se oli nyt 790 henkeä.

Ulkomainen nettomuutto kasvoi alkuvuonna

Helsingin seutu sai tammi–maaliskuussa muuttovoittoa ulkomailta ennätyselliset 2 120 henkeä, mikä oli noin 400 enemmän kuin edellisvuoden 1. neljänneksellä. Helsingin seudulle muutti ulkomailta 3 550 henkeä ja seudulta pois 1 430 henkeä. Muuttovoitto kasvoi, koska alueelle muutettiin aiempaa enemmän ja koska erityisesti Suomen kansalaisten maastamuuttojen määrä samalla väheni. Myös muualla maassa muuttovoitto ulkomailta kasvoi, erityisesti tulomuuton kasvun myötä.

Espoon ulkomainen muuttovoitto kasvoi noin 60 prosenttia edellisvuoden 1. neljänneksestä. Myös KUUMA-kuntien muuttovoitto kasvoi suhteellisen paljon. Helsingin ja Vantaan alkuvuoden muuttovoitto kasvoi vain vähän.

Viimeisen vuoden aikana muuttovoitto ulkomailta Helsingin seudulle on kasvanut kaksi prosenttia. Ulkomainen nettomuutto sisältää myös ulkomailta muuttavat Suomen kansalaiset, mutta ei muualta Suomesta seudulle muuttavia ulkomaan kansalaisia. Helsingin seutu saa selvästi enemmän muuttovoittoa ulkomaan kansalaisista kuin ulkomailta.

Helsingin seudun muuttovoitto muualta Suomesta väheni

Helsingin seudun muuttovoitto muualta Suomesta oli tammi-maaliskuussa 850 henkeä. Muuttovoitto väheni huomattavasti edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta lähtömuuton voimakkaan kasvun takia. Helsingin seudulle muutti 7 270 henkeä ja seudulta pois 6 420 henkeä.

Tammi-maaliskuussa Helsinki sai muuttovoittoa seudun ulkopuolisesta Suomesta 500, Vantaa 390 ja Espoo 90 henkeä. KUUMA-kunnissa puolestaan nettomuutto kääntyi tappiolliseksi -130 henkeä. Edellisvuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna muuttovoitto kasvoi ainoastaan Vantaalla.

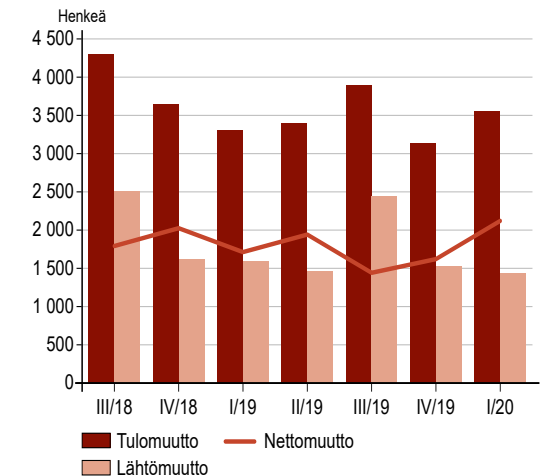
Helsingin seudun muuttovoitto muualta Suomesta on vähentynyt viimeisen vuoden aikana 150 henkilöllä, mutta se on kuitenkin edelleen korkeammalla tasolla kuin vuosikymmenen alkupuolella. KUUMA-kunnat ovat menettäneet kuntalaisia seudun ulkopuolelle koko 2000-luvun ajan, ja viimeisen vuoden aikana muuttotappio kasvoi.

KUUMA-kunnat nettosivat asukkaita aiempaa enemmän

Tammi-maaliskuussa Helsingin muuttotappio muihin seudun kuntiin oli -660 asukasta, kun se edellisvuoden alussa oli jopa -1 000. Espoo menetti muulle seudulle -340 asukasta, kun viime vuonna Espoo sai lähes saman verran muuttovoittoa. Vantaa sai muuttovoittoa 190 henkeä, alle puolet edellisvuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna. Sen sijaan KUUMA-kuntien muuttovoitto pääkaupunkiseudulta kasvoi huomattavasti ja se oli nyt 790 henkeä.

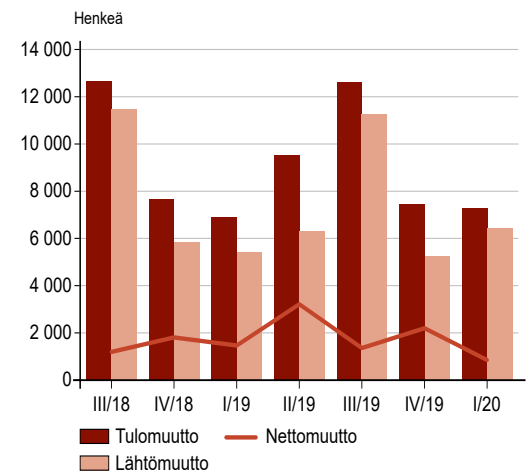
Helsingin muuttotappio seudun sisäisessä muuttoliikkeessä oli viimeisen vuoden aikana -3 250, vähentyen hieman edellisvuodesta. Vantaan muuttovoitto viimeisen vuoden aikana on vähentynyt 940:een ja Espoon 120:een. KUUMA-kuntien muuttovoitto pääkaupunkiseudulta oli viimeisen vuoden aikana 2 000 asukasta, lähes saman verran kuin vuosina 2010-2011.

Ulkomainen nettomuutto Helsingin seudulla

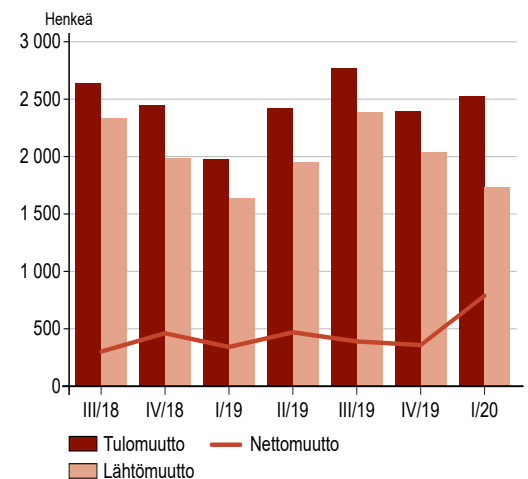
Lähde: Tilastokeskus

Helsingin seudun ja muun Suomen välinen nettomuutto

Lähde: Tilastokeskus

Muuttoliike pääkaupunkiseudulta KUUMA-kuntiin

Lähde: Tilastokeskus

Helsingin seudun kunnianhimoiset MAL-sopimuskauden 2016–2019 tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti

Vilja Tähtinen

seututietoasiantuntija
HSY

Helsingin seudun MAL-sopimus vuosille 2016–2019 oli kunnianhimoinen, mutta sen tavoitteet koko seudun tasolla saavutettiin. Asuntotuotannossa sopimukseen kirjatut tavoitteet ylitettiin ja kaavoitustavoitteistakin jäätin vain vähän. Myös liikenteen toimenpiteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet. MAL-sopimuksen tavoitteena oli ”yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että luodaan edellytyksiä tonttitarjonnan ja asuntotuotannon merkittävälle lisäämiselle”. Sopimuksen tarkoituksena oli myös lisätä kaikkien osapuolten sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin sekä ohjata maankäyttöä, asuntotuotantoa ja liikennejärjestelmää kohti yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja kestäväää liikkumista. Artikkelissa arvioidaan lyhyesti sopimuksen kolmen asiakokonaisuuden 1) asuntotuotantotarpeeseen vastaaminen, 2) maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittaminen ja 3) liikennepalvelut ja liikenneinfrastruktuuri toimenpiteiden toteutumista painottaen kuntasopimusosapuolten näkökulmaa.

Asuntotuotantotarpeeseen vastaaminen

Asuntotuotanto ennätyskorkealla tasolla

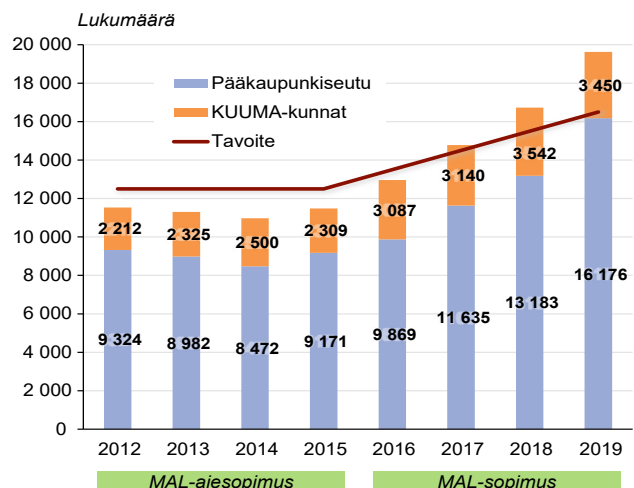
Yksi sopimuksen selkeimmin mitattava tavoite oli 60 000 asunnon rakentaminen Helsingin seudun kunnissa sopimuskauden aikana. Tavoite saavutettiin ja seudulle valmistui vuosina 2016–2019 yhteensä 64 082 asuntoa. Alkuvuosina tavoitteista jäätin hieman, mutta viimeisinä sopimusvuosina rikottiin ennätyksiä paitsi koko seudun asuntotuotantomäärissä, myös kuntakohtaisesti. Vuonna 2019 Helsingin seudulla valmistui lähes 20 000 asuntoa (kuvio 1). Asuntotuotannon kokonaistavoitteen toteutumisprosentti seudulla oli 107 %. Pääkaupunkiseudun kunnat, Helsinkiä lukuun ottamatta, ylittivät tavoitteensa

reilusti. KUUMA-kunnissa vaihtelua oli enemmän, mutta kokonaisuutena KUUMA-seutu jäi hieman alle tavoitteen (taulukko 1).

Sopimuksen tavoitteena oli, että valtion tukeman asuntotuotannon osuus olisi pääkaupunkiseudulla ollut 30 % ja KUUMA-seudulla 20 %. Tästä kokonaismäärätavoitteesta jäätin ja tuettujen asuntojen määrässä koko seudun tavoitteen toteuma oli 87 %. Etenkin pääkaupunkiseudulla tavoite jäi saavuttamatta, kun taas KUUMA-seudulla tavoitemäärät ylitettiin monissa kunnissa.

Asuntotuotannosta 87 % sijoittui sopimuksessa määritellyille asumisen ensisijaisille kohdealueille. Kestävin kulkutavoin hyvin saavutettaville alueille (SAVU-saavuttavuusvyöhykkeet I–III) taas sijoittui 70 % koko kauden asuntotuotannosta. Molemmissa indikaattoreissa prosenttiosuudet nousivat sopimuskauden edetessä, joten sopimuksen pyrkimys kohti eheämpää yhdyskuntarakennetta ja kestäväää liikkumista toteutui ainakin suurelta osin. Hajarakentamista, eli asemakaavoitetun alueen ulkopuolelle sijoittuvaa asuntotuotantoa, oli vain 1 % kokonaistuotannosta.

Kuvio 1. Helsingin seudulle valmistuneet asunnot 2012–2019

Taulukko 1. Valmistuneet asunnot 2016–2019

	MAL -sopimuksen tavoite	Valmistuneet asunnot yhteensä	Toteutuma %
Espoo	12 000	13 892	116
Helsinki	24 000	20 822	87
Kauniainen	288	301	105
Vantaa	9 600	15 848	165
Pääkaupunkiseutu yhteensä	45 888	50 863	111
Hyvinkää	1 440	1 273	88
Järvenpää	2 064	2 571	125
Kerava	1 872	1 945	104
Kirkkonummi	1 584	1 576	99
Mäntsälä	768	529	69
Nurmijärvi	1 584	2 092	132
Pornainen	288	76	26
Sipoo	1 584	1 464	92
Tuusula	1 680	895	53
Vihti	1 248	798	64
KUUMA -seutu yhteensä	14 112	13 219	94
Helsingin seutu yhteensä	60 000	64 082	107

Asuntotonttien kaavoitus aktiivista

Sopimuksessa tavoitteena oli, että kunnissa valmistuu sopimuskauden aikana asuntotonttien asemakaavoja 6,132 miljoonaa kerrosalaneliometriä. Koko seudulla asumisen kaavoja hyväksyttiin 5,77 milj. kem² (toteumaprosentti 94 %) ja voimaan niitä tuli 5,82 milj. kem² (toteumaprosentti 95 %, kuvio 2). Kaavoitustavoite saavutettiin kunnissa vaihtelevasti. Pääkaupunkiseudulla tavoitteeseen ylettiin, kun taas KUUMA-seudulla tavoite jäi saavuttamatta (taulukko 2).

MAL-sopimuksessa kaavoitustavoitteen toteutumisen arvioinnissa huomioidaan myös kuntien asuntotontti-varannon riittävyys. Asumisen asemakaavavaranto on pysynyt seudulla koko sopimuskauden yli 10 milj. kerrosneliometrissä ja kasvanut lievästi koko kauden aikana. Niin kaavoituksessa kuin kaavavarannoissa on painotus siirtynyt kohti kerrostalotontteja sopimuskauden aikana.

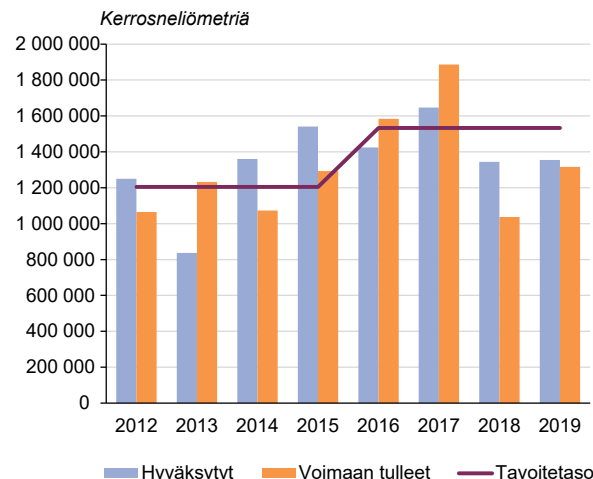
Kaavoitus asumiseen sijoittui 89-prosenttisesti sopimuksessa määritellyille asumisen ensisijaisille kohdealueille. Kestävin kulkutavoin hyvin saavutettaville alueille (SAVU-saavutettavuusvyöhykkeet I–III) sijoittui 72 % koko kauden asumisen kaavoista (kuvio 3). Samoin kuin asuntotuotannossa, molemmissa indikaattoreissa prosenttiosuudet nousivat sopimuskauden edetessä, joten sopimuksen pyrkimys kohti eheämpää yhdyskuntarakennetta ja kestävästä liikkumisesta toteutui ainakin suurelta osin.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittaminen

MAL-sopimuksen tavoitteena oli syventää kuntien yhteistyötä ja jatkaa maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteissuunnittelua edellisen sopimuskauden pohjalta. Asiakokonaisuuden keskeisin tuotos seudullinen MAL 2019 -suunnitelma valmistui sopimuskauden aikana ja se hyväksyttiin kunnissa, HSL:ssä ja kuntien yhteistyöelimissä keväällä 2019 aikana.

MAL 2019 -suunnitelmaan hahmoteltiin Helsingin seudun haluama tulevaisuus. Se kertoo mitä tavoitellaan ja millä konkreettisilla keinoilla tavoitteet yhdessä toteutetaan. MAL 2019 -suunnitelman tavoitevuosi on 2030.

Kuvio 2. Hyväksytyt ja voimaan tulleet asuntotonttien asemakaavat

Taulukko 2. Helsingin seudun uusi asuinkeuhala asemakaavavaiheittain 2016–2019

Kunta/ seutu	Koko kauden 2016-2019 tavoite	Voimaan tullut asunin kerrosala 2016-2019 (NETTO) kem ²	Toteuma % voimaan tulleet	Hyvksyittyjen kaavojen asunin kerrosala 2016-2019 (NETTO) kem ²	Toteuma % hyvksyityt
Espoo	996 000	1 546 499	155	1 341 844	135
Helsinki	2 390 000	2 242 698	94	2 429 865	102
Kauniainen	33 000	3 685	11	3 875	12
Vantaa	1 065 000	839 948	79	736 237	69
Pääkaupunkiseutu yhteensä	4 484 000	4 632 830	103	4 511 821	101
Hyvinkää	127 000	119 697	94	119 307	94
Järvenpää	186 000	128 573	69	147 154	79
Kerava	210 000	96 433	46	96 736	46
Kirkkonummi	159 000	103 568	65	102 764	65
Mäntsälä	100 000	69 091	69	68 951	69
Nurmijärvi	53 000	210 995	398	190 904	360
Pornainen	45 000	2 002	4	15 929	35
Sipoo	230 000	45 418	20	59 318	26
Tuusula	426 000	395 536	93	429 841	101
Vihti	112 000	18 751	17	28 260	25
KUUMA-seutu yhteensä	1 648 000	1 190 064	72	1 258 633	76
Helsingin seutu yhteensä	6 132 000	5 822 894	95	5 770 454	94

MAL 2019 on suunnitelma siitä, miten seudun liikenteen päästöt saadaan laskuun, tehdään asukkaiden arjesta sujuvaa, ihmiset voivat löytää kodin kohtuullisella hinnalla, hyvien liikenneyhteyksien varresta sekä miten työvoiman saavutettavuus ja kuljetusten toimivuus palvelevat elinkeinoelämää. Suunnitelmassa hahmotellaan mihin tulevaisuudessa asuntoja rakennetaan, miten liikennettä ja koko liikennejärjestelmää kehitetään niin, että se parhaiten palvelee koko Helsingin seutua. Lisäksi suunnitelmassa pohditaan, miten seudulle rakennetaan riittävästi asuntoja eri elämäntilanteissa oleville ihmisille ja samalla huolehditaan sekä asunin että elinympäristön hyvästä laadusta. Suunnitelman perusajatuksena on varautua vahvaan väestön ja työpaikkamäärän kasvuun, jossa ihmisten arki ei katso kuntarajoja.

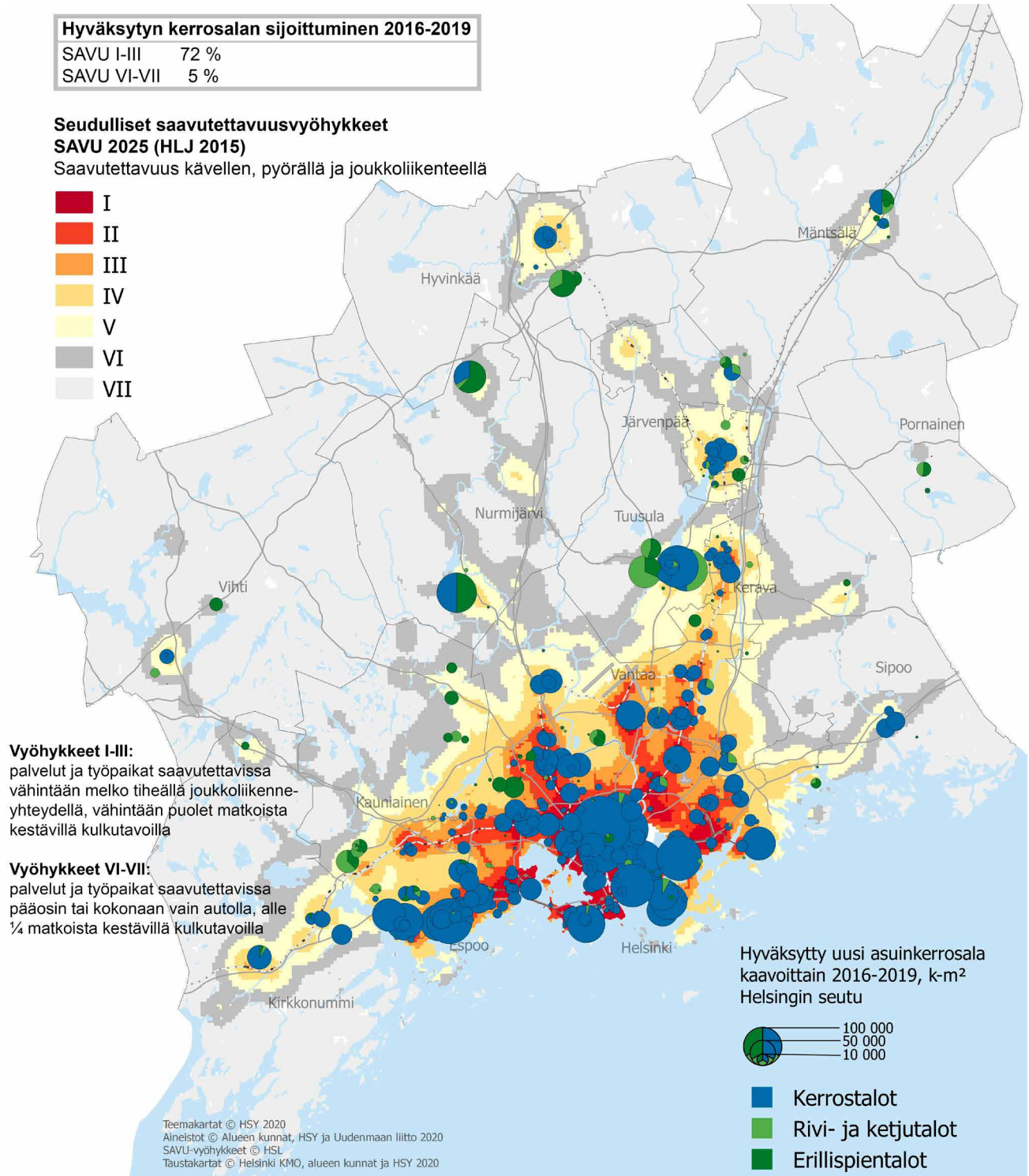
Liikennepalvelut ja -infrastrukturi

MAL-sopimuksessa liikenneosion tavoitteet ja toimenpiteet oli kirjattu pääosin kaikille sopimuspuolille yhteisesti vastuutetuiksi. Yleisen tason tavoitteena oli nostaa kestävien kulkutapojen palvelutasoa, ja siinä onkin tapahtunut suuria muutoksia sopimuskauden aikana. Joukkoliikenteen nousijamäärät ja lipputulot ovat kasvaneet. Nousujen määrä on kasvanut kauden aikana yli 8 %, mikä on huomattavasti enemmän kuin väestönkasvu alueella.

Seudulla on myös toteutettu isoja investointeja ja muutoksia. Länsimetro ja sen liityntälinjasto otettiin käyttöön 2017–2018. Myös edellisellä kaudella käyttöön otetut Kehärata ja kaupunkipyöräjärjestelmät ovat vakiinnuttaneet asemansa ja kasvattaneet suosiotaan. Lisäksi on toteutettu mittava vyöhykeuudistus sekä lippujärjestelmä uudistus, jotka ovat osaltaan lisänneet matkustajamääriä.

Valokiilassa

Kuvio 3. Hyväksytyt asemakaavat asumiseen Helsingin seudulla 2016–2019: 5,8 milj. k-m²

Liikkumistutkimus 2018 osoitti, että kestävien kulkutapojen, eli kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen, suosio on kasvanut. Niiden osuus kaikista matkoista on jo 60 %.

Lipputulosten noususta huolimatta myös joukkoliikenteen kustannukset ovat nousseet huomattavasti seurantakauden aikana, pääasiassa suurten infrahankkeiden takia. Silti erityisesti raideliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn suosion lisääntyminen on kuitenkin tärkeä tulos sopimuksen tavoitteiden kannalta, koska tavoitteena oli kestävän liikkumisen edistäminen.

Seurantakauden oppeja: tavoitteilla ryhtiä yhteistyöhön

Selkeät tavoitteet ovat osaltaan auttaneet Helsingin seudun kuntia sitoutumaan yhdessä pohdittuihin suunnitteluperiaatteisiin ja tulevaisuuden näkyymiin eli sopimuksessa mainittuun yhteiseen tahtotilaan. MAL-sopimusmenettelyn juuret ovat 1990-luvun lopulla alkaneessa pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnittelu -työssä, nyt päättynyt MAL-sopimuskin oli järjestyksessään Helsingin seudulla jo kolmas. Pitkäjänteisyys ja jatkuvuus kuntien välisessä, välillä haastavassakin yhteistyössä on tuottanut tulosta. Seurantakauden 2016–2019 kunnianhimoisiin tavoitteisiin päästiin, ja MAL-yhteistyö jatkuu. Uusi MAL-sopimus Helsingin seudulle on saatu neuvoteltua ja sen tavoitteet ovat, ainakin asuntotuotannon osalta, vielä nyt päättynyttä kautta ko-

vempia. Koko seudun asuntotuotantotavoite on 16 500 asuntoa vuodessa ja asumiseen tarkoitettujen asemakaavojen vuosittainen tavoite 1,5 milj. kerrosneliömetriä. Myös uuden MAL2023 -suunnitelman valmistelut ovat jo käynnissä.

Suuret ratainfrahankkeet ovat osaltaan selvästi siivittäneet kaavoitusta ja asuntorakentamista hyvillä sijainneilla, jolloin yhdyskuntarakenne sopimuksen tavoitteiden mukaisesti eheytyy. Yli puolet sopimuskauden aikana valmistuneista asunnoista ja asumisen kaavoista sijaitsee alle kilometrin päässä raskaan raideliikenteen asemista tai Raide-Jokerin linjauksesta. Kaavoitus ja rakentaminen olemassa olevaa kaupunkirakennetta täydentäen on hitaampaa ja vaatii enemmän resursseja kuin kokonaan uusien alueiden suunnittelu ja rakentaminen, joten kunnissa on tehty paljon työtä, että tämä suoritus onnistui. Toki kauden tavoitteiden toteutumista on auttanut osaltaan myös suotuisa talouskehitys seudulla sekä pitkäjänteinen maankäytön suunnittelu jo aiempienkin sopimuskausien aikana.

Lisätietoa/Aineistot verkossa:

hsy.fi/mal-seuranta (MAL-seuranta)
kartta.hsy.fi (MAL-seuranta)
ym.fi (Maankäyttö ja rakentaminen)
hsl.fi/mal (MAL 2019 -suunnitelma)

➔ Info

Helsingin seutu:

Pääkaupunkiseutu ja KUUMA-kunnat

Pääkaupunkiseutu:

Helsinki, Espoo, Kauniainen
ja Vantaa

KUUMA-kunnat:

Hyvinkää, Järvenpää, Kerava,
Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi,
Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti

Uusimaa:

Uudenmaan maakunta

Helsingin kaupunkimittausosasto, alueen kunnat ja HSY, 2013

Julkaisun tuotannon, asuntomarkkinoiden, rikollisuuden, matkailijoiden yöpymisten ja väestön luvut ovat ennakkotietoja, jotka tarkentuvat lopullisiin tilastoihin.

Käsitteitä

Asunnon ostoaikomukset

Niiden kotitalouksien osuus, jotka aikovat ostaa asunnon varmasti tai mahdollisesti seuraavan vuoden aikana.

Ilmanlaatuindeksi

Perustuu HSY:n kehittämään indeksiin, joka lasketaan tunneittain. Huomioon otetaan rikkidioksidin, typpi-dioksidin, hiilimonoksidin, otsonin, hengitettävien hiukkasten ja pienhiukkasten pitoisuudet, joille määritetään ali-indeksi. Näistä korkein määrittelee ilmanlaatuindeksin arvon mittausasemalla. Indeksien arvot on jaettu viiteen ilmanlaatulokkaan hyvistä erittäin huonoon.

Pitkäaikainen keskiarvo

Summataan tietyn ajanjakson neljännesten arvot ja jaetaan luku neljännesten lukumäärällä.

Rikokset (poliisin tietoon tulleet)

Rikokset, joista on tehty rikosilmoitus, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Väkivaltarikollisuus sisältää henkeen tai terveyteen kohdistuvat rikokset sekä seksuaalirikokset. Omaisuusrikollisuus sisältää varkaudet, törkeät varkaudet ja näpistykset.

Saldoluku

Saldoluvulla kuvataan odotuksia suhdanne- ja kuluttajabarometrissä. Luku saadaan, kun myönteisten vastausten prosenttiosuuksista vähennetään kielteisten vastausten prosenttiosuudet. Positiivinen luku kuvaa myönteisiä odotuksia.

Tuotanto

Kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiiviteettia.

1) Helsingin seutu: Toimialoittaisten tuotannon kehitystä ennakoivien indikaattorien perusteella konstruoitu Helsingin seudun tuotannon ennakoiva kuvaaja. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto perustuu indikaattoreiden ennakkoarvioihin. Tietolähde: Kaupunkitutkimus TA Oy.

2) Suomi: Tilastokeskuksen kansantalouden neljännesvuositilinpäiden bruttokansantuote kiintein hinnoin. Tuorein neljännes on Tilastokeskuksen julkaisema kokonaistuotannon ennakkotieto.

Työnvälitystilasto

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tilasto, joka perustuu työnhakijoiden rekisteriin.

Työttömyysaste

Työttömien osuus työvoimasta. Tilastokeskuksen työttömyysaste perustuu työvoimatutkimukseen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyysaste työnvälitystilastoon, minkä vuoksi ne poikkeavat jonkin verran toisistaan.

Työvoimatutkimus

Tilastokeskuksen otospohjainen kuukausittain tehtävä haastattelututkimus. Työllisyyttä koskevissa toimialoittaisissa tiedoissa on pienten toimialojen kohdalla suurehko virhemarginaali.

Väestö 31.3.2020*	Helsinki	Espoo	Vantaa	KUUMA-kunnat	Helsingin seutu	Uusimaa	Muu Suomi pl. Helsingin seutu	Suomi
Väkiluku	655 061	290 653	235 109	325 154	1 515 796	1 694 206	4 012 594	5 528 390
Väestönmuutos vuoden alusta	1 226	922	1 334	955	4 459	4 481	-1 361	3 098
Väestönmuutos, %	0,2	0,3	0,6	0,3	0,3	0,3	0,0	0,1
Muuttovoitto	658	426	1 040	824	2 973	3 117	1 790	4 763

Työmarkkinat I/2020

Työlliset (TK)					769 650	856 000	1 758 180	2 527 840
Muutos vuoden takaisesta, %					2,2	1,6	-0,1	0,6
Työttömät työnhakijat yhteensä (TEM, 3/20)	41 790	14 490	14 210	14 7506	85 560	94 230	223 500	309 060
Työttömät (TEM, 3/20)	32 700	11 590	10 640	11 580	66 780	73 710	176 980	243 760
Lomautetut (TEM, 3/2020)	9 090	2 900	3 5701	3 160	18 780	20 520	46 515	65 300
Työttömyysaste, % (TEM, 3/20)	12,1	10,1	12,0	9,2	11,1	11,0	12,1	11,8
Työllisyysaste, % (TK)					74,9	74,7	70,2	71,6

Hyvinvointi I/2020

Yleisen asumistuen saajat (3/20)	64 660	19 135	17 800	13 360	115 490	122 430	260 850	376 345
Muutos vuoden takaisesta, %	1,1	0,9	4,5	0,4	1,5	1,3	1,5	0,5
Kotihoidontuen saajat	7 150	3 690	3 150	3 380	17 430	18 870	33 700	51 130
Muutos vuoden takaisesta, %	-10,0	-8,3	0,9	-7,6	-7,4	-7,6	-9,7	-8,9
Perustoimeentulotuen saajat	37 250	14 460	15 410	11 390	78 725	84 330	137 450	216 220
Muutos vuoden takaisesta, %	3,2	7,2	4,8	6,5	4,7	4,4	2,6	3,4

*Ennakkotieto.

Helsingin Seudun Suunnat

Helsingin Seudun Suunnat antaa ajankohtaista tietoa seudun kehityksestä. Verkkosivusto päivittyy jatkuvasti, ja pdf-julkaisu ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

www.helsinginseudunsuunnat.fi

Tilaa uutiskirje:

www.helsinginseudunsuunnat.fi/uutiskirje

Uutiskirje ilmestyy vuonna 2020

viikolla 11, 25, 38, 51

Toimitus ja julkaisija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja -tilastot

PL 550

Helsingin kaupunki

00099 Helsingin kaupunki

Lisätietoja

Nina Ahola

p. 09 310 36365

seudunsuunnat@hel.fi

ISSN 1796-7287

HSS
vuodesta
1996

Kustantajat

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus- ja -tilastot

Espoon kaupunki, strategiayksikkö

Vantaan tietopalveluyksikkö

Uudenmaan liitto

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)

Helsingin seudun kauppakamari